No. 155. 1841.

VLISSINGSCHE COURANT.

Maandag 27 December.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk.

Advertentien worden geplaatst a 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Brieven franco.

INGEZONDEN STUKKEN.

De Redevoering van den Minister Rochussen, over de Begrootingswetten.

—

2e ARTIKEL.

« *De verschillende hooge kollegien van Staat en het ge-* « *heele beleid der Justicie vallen buiten myne beschouwing;*" zegt Z. Exc.

Dit is zeker de gemakkelijkste weg, om over de bedenkingen, wegens hetgeen aan die ligchamen in ons land te veel besteed wordt, te kunnen heen stappen; maar zulk eene oplossing voldoet, bevredigt niet.

Wij voor ons kunnen niet toestemmen, dat de taak van eenen goeden finantie-minister zich niet zou kunnen uitstrekken tot *alles*, zonder onderscheid, wat het financie-wezen van den Staat, dien hij dient, *direct* of *indirect* betreft.

Van *hem* mag de natie vergen, dat hij *alle* geschikte middelen te baat neme, om den algemeenen toestand der geldmiddelen te verbeteren, de uitgaven te verminderen, de lasten te verligten, het openbaar crediet te herstellen en te verhoogen.

Wanneer grondwettelijke of wettelijke bepalingen hem verhinderen, deze zijne taak met gelukkig gevolg voor het welzijn des lands, te vervullen; wanneer er zich onder zijne ambtgenooten bevinden, die hem daarin, voor zooveel hun Departement betreft, tegen werken, en zijne welmeenende pogingen verijdelen; — *dan* te verklaren, dat onderwerpen, op welke in het belang der natie veel, *zeer veel* te bezuinigen zou zijn, buiten zijne beschouwingen vallen, zou naar ons inzien gebrek aan energie, aan moed en aan die krachtige vaderlandsliefde verraden, welke in omstandigheden, als waarin ons land zich voor het tegenwoordige bevindt, als onmisbare vereischten in den staatsdienaar te beschouwen zijn; het zou eene *lydelykheid* aan den dag leggen, welke aan alle hoop, dat er eerlang eenige *afdoende* verbetering zal opdagen, ten eenemale den bodem zou moeten inslaan.

Wij begrijpen volstrekt niet, waarom een Nederlandsch Financie-Minister in deze dagen niet zou mogen, niet zou *behooren* te zeggen, wat hij over deze onderwerpen denkt; waarom hij er zijne *beschouwingen* niet over zou mededeelen; als b. v.:

dat werkelijk het land te klein, de natie te weinig talrijk, de schulden-last te zwaar, de impositien van allerlei aard te drukkend zijn, om een zoo kostbare en omslagtige schaal, als waarop ons staatsbestuur is ingerigt, om een zoo groot aantal ruim bezoldigde leden der regerlijke magt, enz., voor het welzijn van den lande voortdurend oorbaar te kunnen doen achten;

dat, derhalve, om tot de gevorderd wordende *afdoende* bezuinigingen te geraken, die schaal veel zou behooren te worden verkleind en vereenvoudigd, en dat, om hiertoe te geraken, eene wijziging der grondwet en der wetten op de regterlijke organisatie zoude behooren tot stand te komen.

Zulk eene taal zou aan het Nederlandsche volk, bij zijn *malaise*, gansch wat bemoedigender en aangenamer in het oor klinken, dan de herinnering aan de vroegere tijdperken als van 1720 en 1750, toen er *ook* uitputting onzer financien bestond; maar toen wij dan toch ook nog gansch iets anders beteekenden in de rei der Europesche mogendheden, en aan hetzelve meer eerbied, meer vertrouwen wisten in te boezemen, en meer kracht bezaten, om onze Overzeesche Bezittingen te beschermen; toen wij ook op verre na nog niet zulk eenen algemeenen wedijver in den handel hadden door te staan; geen zoo omslagtige staatshuishouding hadden te bekostigen; geene zoo kostbare landmagt in tijd van vrede op de been hielden; en er bij een veel grooter aantal particulieren nog veel meerdere en aanzienlijker kapitalen bezeten werden, dan voor het tegenwoordige.

Ook moet al de bemoediging en gerustststelling, die dit terug wijzen op de geschiedenis kan te weeg brengen, geput worden uit de voorwaarde, *dat er nu, even als toen, tyden van rust en orde zullen volgen.* Maar is het, bij de tegenwoordige gesteldheid van Europa, voorzigtig en staatkundig te noemen, de toekomst van eenen Staat van de vervulling *dezer* voorwaarde afhankelijk te maken? om jaarlijks alles op te teren, ja nog uitgaven ongedekt te laten, en op gewigtige sommen als op *zekere* baten te rekenen, waarop met *geene* zekerheid te rekenen valt? En wanneer eens de voorwaarde *niet* wordt vervuld; wanneer eens de lang smeulende vonk in Europa tot eene vlam wordt, en het oorlogsvuur ontbrandt; of wanneer eens de Overzeesche Bezittingen de schitterende uitzigten *niet* mogten verwezenlijken, die men er zich van voorspiegelt: wat dan?

Zal men *dan eerst* erkennen, dat men op zóó iets als eene *mogelykheid* had *moeten* rekenen? dat men reeds voor lang, door eene spaarzamer huishouding, door verligting der Ingezetenen, de kracht en de welvaart naar binnen had moeten zoeken te vestigen; en eenen spaarpenning had moeten kunnen opleggen voor zulk eenen kwaden dag?

Maar *zulk* eene erkenning ware *dan* mosterd na den maaltijd.

Doch wat helpt het, op die wijze te waarschuwen en te prediken, zoolang die hooge zedelijke kracht ontbreekt, die ouderwetsche deugd niet herboren is, die het vaderland, het belang van het algemeen boven alles stelde, en in overeenstemming dáármede zonder omzien deed handelen? zoolang niet die schroom, dat huiverachtige bij onze staatsdienaren geweken is, van aan de ruim bezoldigde, hooge posten bekleedende, invloed hebbende mannen en derzelver begunstigde familien te mishagen, of deze, door de invoering van billijke bepalingen voor het algemeen, te verontrusten? zoolang die staatsdienaren geen vertrouwen hebben in zichzelven, in de voortreffelijkheid hunner beginselen, in de zuiverheid en verhevenheid hunner bedoelingen, in hun eigen talent en in dat dergenen, waarvan zij omringd zijn, en die alleen op het kommando « Voorwaarts" wachten, om den edelen strijd tegen het kruipende zelfsbelang, tegen den blinden geslachtshoogmoed, tegen den domme heerschzucht en castengeest met mannenmoed aan te vangen, en, overwinnende, nog de redders, de weldoeners te zijn van hen, die, zonder dezen strijd, zouden zijn voortgegaan, zichzelven en de hunnen eenen afgrond te graven, in welken hunne verblindheid hen met elken dag meer in gevaar zou gebragt hebben, neder te storten?

Dat waarschuwen. dat prediken zal niet baten, voorzeker. zoolang die staatsdienaren, welke tot dusver onder de besten en geschiktsten worden gerangschikt, en meest het algemeen vertrouwen bezaten, geene andere gedragslijn aannemen, dan die van het bestaande gebrekkige te vergoêlijken, door vergelijkingen met vroegere tijden, die er in vele opzigten niet mede kunnen vergeleken worden; en die onze voorname hoop willen vestigen op eene heilrijke toekomst, die in de hoogste mate onzeker is, en dit te meer, wanneer niet krachtdadig de hand wordt aan het werk geslagen, om dezelve aan het vaderland voor te bereiden.

Het zal niet baten, zeggen wij, en nogtans ware het zwijgen strafbaar en gewetenloos voor hem, die hoort en ziet en — niet met stomheid is geslagen.

(Het vervolg hierna.)

NIEUWSTIJDINGEN.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 20. December. Den 5. dezer heeft men te Breslau, te Goldberg en op andere plaatsen, des avonds 7 ure, een vuurkogel waargenomen, welke zich bliksemsnel naar den noorder gezigteinder bewoog, schijnbaar de groote van de maan had, en, een rood licht, even als van Bengaalsch vuur, achterliet. Aan den gezigteinder sprong de bal in ontelbare kleine deelen, en verdween.

ENGELAND.

LONDEN, den 20. December. De berigten uit de fabrieksteden blijven voortdurend zeer verontrustend luiden, overal gaat de productie de vraag ver te boven en de fabrieken zien zich genoodzaakt stil te staan, om zich niet aan een zeker verlies bloot te stellen. In alle steden is dan ook minst genomen de helft der arbeidende klasse zonder werk en dien ten gevolge zonder brood, terwijl de onderstand der parochiën naauwelijks voldoende is om een tiende gedeelte van die ongelukkigen te verzorgen. Te Bethnal-Green loopen meer dan 19,000 wevers zonder werk, en ondersteuning der parochien aldaar strekt zich tot slechts nagenoeg 2500 dier arbeiders uit. Overal onderteekend men adressen aan de Koningin en verzoekschriften aan het parlement, om van het gouvernement te verkrijgen de beraming van maatregelen om in deze onheilen zoo spoedig mogelijk te voorzien en middelen aan te wenden om dezelve te lenigen.

— Een koopman te Burij (Suffolk) heeft een zonderling geschenk ontvangen van zijn' neef, welke chirurgijn is op H. M. schip *St. Vincent*, in de wateren van China, bestaande in de staart van een Chinees, welke, bij gelegenheid van het innemen van het fort Champes, van een' krijgsgevangenen is afgesneden, dezelve is meer dan een ned. el lang, geheel gevlochten, en zwart als ebbenhout.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 20. December. Het *Diario di Roma* bevat zeer droevige bijzonderheden der vervolgingen, aan welke de Christen-zendelingen in China, op nieuw ten doel hebben gestaan. De apostolische Vicarius *Ignacius Delgado*, is onder de martelingen, hem door zijne beulen aangedaan, bezweken en zelfs na zijn dood is het lijk nog aan allerlei hoon, bespotting en mishandeling prijs gegeven. Nog twintig andere Christenen, onder welke de coadjutor van den Vicarius, zijn insgelijks ter dood gebragt.

— De houten bevloering van de rue neuve des petits-champs te Parijs is opengesteld. De rijtuigen ondervinden niet de minste schokking, en rollen over dezelve zonder eenig geluid te geven, en met eene geringe bespanning. Deze bevloering voldoet aan alle vereischten, maar het zal te bezien staan of dezelve duurzaam zal zijn; het gebruik zal dit moeten leeren. Van alle nieuwe bestratingen sedert 1830, is dit de merkwaardigste, en verdient bijzonder de aandacht van alle ingenieurs.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, den 22. December. Met genoegen verneemt men, dat het Z. M. Koning *Willem Frederik*, graaf *van Nassau*, behaagd heeft eene som van duizend gulden, ter oprigting van het standbeeld voor Nederlands beroemden schilder *Rembrandt* te bestemmen, en dat aan de commissie, tot bijeenzameling van bijdragen ter oprigting van dat gedenkteeken, daarvan kennis is gegeven.

— Z. M. heeft benoemd, tot directeur der marine in het hoofd-departement van de Maas, voor den tijd van drie jaren, den kapitein ter zee titulair *Q. M. R. Ver-Heull*, thans equipagemeester te Rotterdam. Gedurende dat zelfde tijdvak zullen de functien van commandant der in hetzelve hoofd-departement aanwezige schepen en vaartuigen van oorlog worden uitgeoefend door den commanderenden officier van het wachtschip te Hellevoetsluis.

— Men verneemt dat het fregat *de Maas*, liggende te Willemsoord, met den laatsten dezer maand buiten dienst gesteld en opgelegd zal worden. Daarentegen zal het fregat *Jason*, mede liggende aldaar, den 1. Januarij

aanstaande, met eene bemanning van 300 en eene bovenrol van 30 koppen, in dienst gesteld worden, met bepaling, dat de kapitein-luitenant ter zee *H. H. T. Coops*, [illegible] het fregat *de Maas* commanderende, met zijn état-major en equipage, zal overgaan op het fregat *Jason*, en daarover tijdelijk het bevel voeren.

— Den 16. December zijn te 's Gravendeel een paar huizen afgebrand. In de verwarring was een kind van zekeren *D. Wildschut* in eene der woningen achtergebleven, welke intusschen in vollen vlam stond. Op het geschrei van het kind, vloog de schipper *D. de Groot* in het brandende huis, en had het geluk, hetzelve uit de reeds in vlam staande slaapplaats te redden. Naauwelijks had hij het wicht aan de ouders overgegeven of de woning stortte in een.

GRONINGEN, den 20. December. De zware en aanhoudende regens, welke zonder voorbeeld geweest zijn, dikwijls vergezeld van hevige stormwinden, moesten ook in deze provincie veel vrees en zorg verwekken voor doorbraak en overstrooming. Die vrees is dan ook niet ongegrond geweest. Van alle kanten komen berigten in van inundatiën en van den nood en de ellende, waarin een groot aantal ingezetenen verkeert.

Eenige huisgezinnen hebben hunne woningen moeten verlaten; terwijl andere op de zolder der huizen hun verblijf houden. Te Harkstede is de publieke weg, niet verre van nieuwe schans de kade van de moersloot en bij Bourtange de keerkade bij het zoogenaamde Abeltjeshuis doorgebroken. Beide laatstgemelde doorbraken weder gedigt zijnde, verneemt men op nieuws eene doorbraak bij Bourtange, grooter en dieper dan de vorige. Vele hoofd en bijwegen zijn op onderscheiden punten overstroomd, waardoor de gemeenschap zeer moeijelijk wordt. Uitgestrekte landen en tuinen staan onder water, en eene aanzienlijke hoeveelheid ingekuilde aardappelen en andere eetwaren, waarvan de inwoners nog een deel zoeken te redden, moet als bedorven worden beschouwd; terwijl ook de wintergranen op vele landen als verloren moeten aangemerkt worden. Op sommige plaatsen stroomt het water over weg en voetpad, en het binnenland schijnt eene bare zee. Groote bezorgdheid bestaat er voor de rivier de Aa, waarvan het water bijna overal met de kruin der dijken gelijk staat. Op enkele punten had reeds overstorting plaats gehad. Elders was een gedeelte binnenglooijing afgeschoven, waarin weder met planken beheijing en schoren was voorzien; terwijl er dag en nacht werd gewerkt, om eene doorbraak, welke ieder oogenblik konde gebeuren, voor te komen.

Thans is het water in de Aa vallende, hetwelk, bij verder voor de afstrooming gunstig weder en bij voortdurende windstilte, de hoop doet voeden, dat de dijken behouden en vele kostbare kleilanden, langs de rivier gelegen, van overstrooming bevrijd zullen blijven. Voor het overige lijden bijna alle, ook de hoogste kleilanden in dit gewest grooten overlast van het water, hetwelk, vooral bij vroeg invallende vorst, met grond doet vreezen, dat het koolzaad en andere wintergranen zullen verloren gaan.

GEMENGDE BERIGTEN.

De 1e. gemalin van den Sultan lijdt aan eene vergevorderde longtering, zoodat de geneesheeren weinig hoop hebben op haar herstel; ook heeft No. 19 haar linkerbeen gebroken door van eene trap te vallen; dit een en ander bragt den Jongen Grooten Heer in eene treurige stemming. – Dufour heeft zich niet willen vergiftigen, maar heeft eene indigestie gehad, ten gevolge van gulzigheid in de gevangenisspijs. – De Noord-Brabander krijgt met Nieuw Jaar een splinternieuwe redactie met een geestelijke aan 't hoofd. – Een groot gedeelte van Vlaanderen staat onder water. – Nog altijd is het depot van de gespeende Bloedzuigers gevestigd in de Stilsteeg te Amsterdam. (Amst. C.) – De doop van den Prins van Wallis zal den 10. Feb. plaats hebben. – Te Yonghal, in Ierland, is eene geheele stichting, uit vijf monniken bestaande, tot de Protestantsche belijdenis overgegaan. – In Holl. wordt met succes gedebiteerd eene nieuwe uk van den donderslag der goddeloozen; het geestelijk trompettertje en de bekeerde Amalekiet liggen nu aan de beurt. – De Amsterdamsche tooneelisten zijn als voor 40 jaren, wêer druk bezig met Aballino, Menschenhaat en berouw en soortgelijk miserere. – De schoolmeestersvrouw te Opheusden is gearresteerd, als verdacht van beenbreking gepleegd aan haren man, strijdig met bestaande verordeningen. – In Canada heerscht strenge koude. – Men meent dat de Prins van Joinville binnen weinige dagen te Toulon zal aankomen. – De ziekte van Z. H. den Paus wordt tegengesproken. – Het getal mijnwerkers bedraagt in Belgie 38 à 40.000, waarvan jaarlijks 100 door ongelukken omkomen.

MENGELINGEN.

Een proces in 1591.

(*Vervolg en slot van onze vorige.*)

Deze clausule schijnt in weêrspraak met de koninklijke ordonnancien op dit punt, naardien deze het huwelijk tusschen den verleider en de verleide verbieden; het vonnis kwam echter overeen met alle doodvonnissen wegens verleiding en onteering, en steunde op het kanonische regt.

Wat hiervan echter zijn moge, het middel, hetwelk het parlement doelmatig achtte om tot het huwelijk te dwingen, kon weinig tegenkanting vinden, en onze ongelukkige edelman zou ook zeker de voorkeur aan de bruiloft boven de galg hebben gegeven; doch daar hij nu eens het geestelijk gewaad aan had, zoo was het hem volstrekt onmogelijk, te huwen; hij zag zich genoodzaakt dit te erkennen, en moest dus aan de justitie haren loop laten.

Ten bestemde dage waarop de executie plaats hebben zou, had de bevolking van Angers zich voor het tribunal verzameld; midden op de markt verhief zich de roodgeverwde galg; boven dezelve wapperde eene zwarte vlag; de toegevloeide menigte beklaagde den ongelukkige en gispte luide de gestrengheid des vonnis. Ten allen tijde hebben de menschen de misstappen der liefde verontschuldigd; slechts eenige oude, vrome juffers, die zonder twijfel « voor hare kuischheid vreesden" volgens de ironische aanmerking der kronijk, keurden deze barbaarsche geregtigheid goed, en meenden een groot liefdewerk te verrigten als zij den veroordeelde, in haar gebed, aan de barmhartigheid Gods aanbevalen. De delinquent was naar de kapel gebragt en vervulde zijnen laatsten godsdienstigen pligt, midden onder eene menigte boetdoenden van allerlei soort. De beul knielde met zijne roode muts naast het slagtoffer en mengde zijne stem in het treurgezang der omstanders.

Plotseling schiet Renée Cordeau toe, bezield met liefde en medelijden voor haren minnaar; zij dringt door de geregtsdienaars en snelt in de zaal waar het tribunal vergaderd was, luid snikkende valt zij aan de voeten der regters en houdt hun de roerendste reden tot verontschuldiging haars geliefden. Zij geeft zich zelve de schuld waarvoor hij moet boeten, en verlangt, in geval men hem geene genade schenken wil, met den dierbare te worden omgebragt, naardien zij ook met hem schuldig was. Zij bad de regters medelijden en toegevendheid te hebben voor de dwalingen eener ligtzinnige jeugd en verzekerde dat er een middel bestond om den jongeling te redden, de gestrenheid der justitie te voldoen en hare beleedigde ouders te verzoenen. Ofschoon de veroordeelde zeide zij, *in sacris* ware, zoo kon hij toch dispensatie bekomen om te mogen huwen, en het scheen dat God in zijne goedheid en barmhartigheid den heer legaat niet te vergeefs juist ten dien tijde te Angers had laten aankomen; de heer legaat had volmagt om namens zijne heiligheid te beschikken; hij kon den jongeling zijne schuld vergeven, hem van zijne gelofte ontheffen, hem in staat stellen om te kunnen huwen, en tot de keus te besluiten, welke het regterlijk vonnis hem gelaten had.

Het edele meisje sprak met zoo veel warmte, dat de gezamenlijke regters innig bewogen werden; en ofschoon de toenmalige criminele regtspleging vorderde, dat de doodvonnissen nog denzelfden dag wierden voltrokken waarop zij uitgesproken waren, zoo besloot men toch dat de veroordeelde zijne zaak eerst voor den kardinaal zou mogen brengen, alvorens het vonnis ten uitvoer wierd gelegd.

Toen men den legaat (die naderhand paus Leo XI heette) de geheele zaak voorgelegd had, zoo deelde hij dezelve mede aan de doctoren en prelaten, die hem vergezelden, ten einde er zich gemeenschappelijk over te beraden. Men vond het misdrijf zoo afschuwelijk en buitengewoon dat de legaat meende dat de veroordeelde geene genade verdiende. Te vergeefs was de voorspraak der voornaamste heeren en schoonste vrouwen des koningrijks voor den ongelukkigen jongeling en zijne edele, moedige verloofde; geen gebed, hoe dringend ook, kon den harden zin van den Italiaanschen priester vermurwen en hem bewegen dispensatie te verleenen.

De voorspraak van den koning zelven was noodig om den legaat over te halen. Na alzoo dispensatie te hebben erlangd van den pauselijken gezant, koos de jongeling het huwelijk; hij was nu volstrekt niet twijfelmoedig meer. Het minnende paar werd gehuwd in dezelfde kapel, die getuige geweest was van de wanhoop en den doodsangst des overtreders.

Terstond daarna bragt de jonge echtgenoot zijne dierbare naar zijne woning te Séez, waar hij met haar in de grootste vergenoegdheid en eendragt leefde. (*Arnh. C.*)

Geloof aan Almanakken.

De Hof-Almanak van het Hertogdom Parma voor het volgend jaar 1842, meldt, onder de thans regerende vorsten, dat in Spanje thans ten troon zit, te weten: zijne Majesteit Ferdinand VII. Koning van Spanje en der beide Indiën, geboren den 15. October, 1784, vroeger weduwenaar en sedert hertrouwd met Donna Maria Christina.

En dat gelooven de Parmezanen!! zelfs tot aan het hof!!! (*N. B.*)

MIDDENPRIJZEN

van de volgende Artikelen te Middelburg,

23 December 1841.

De Nederlandsche mudde.		De Nederlandsche mudde:	
Oude Walch. Tarwe	f 11.00	Boekweit	f 7.00
Nieuwe dito . . .	« 10.50	Zomergarst	« 4.10
Oude Zeeuwsche dito	« 10.50	Winter Garst . . .	« 4.80
N. Zeeuwsche dito	« 9.50	W. Paardenboonen .	« 6.00
O. Zeeuwsche Rogge	« 7.00	Raapolie . .	f 61.00 p. vat.
N. dito	« 5.70	Patentolie . .	« 63.50 « «
W. Groene Erwten .	« 8.00	Lijnolie . .	« 47.00 « «
W. Witte dito . . .	« 7.50	Raapkoeken .	f 85 de 1040 st.
Koolzaad	« 16.50	Lijnkoeken	« 00.00 « 100 «
Z. dito	« 16.50		
Haver	« 5.00		

Tarwenbrood het Ned. Pond 19 en een halve cent. Masteluin brood 18 cent. Roggenbrood 15 en een halve cent.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 25 December. Sedert den 25 dezer zijn alhier ter reede gekomen:

Voor Antwerpen bestemd:

Hispasian, A. G. Green, Batavia, suiker; The Soho, T. Whitcombe, Londen, stukgoederen en passagiers.

Voor Gend bestemd:

Emma; J. van Hercke, Londen, suiker.

Van deze reede naar zee gezeild:

Cerberus, luitenant ter zee Smith van den Broeke, van Vlissingen naar Willemsoord.

ADVERTENTIEN.

Te Vlissingen, bij C. J. DE SWART.